

י"ח בכסלו, התשפ"ב
22/11/2021
סימוכין: 1155433721
מס' פניה: 646460
שולמית בלנק
(בתשובתך ציין מספר פניה)

לכבוד
עו"ד שילה גדי

[REDACTED]

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע במסגרת חוק חופש המידע – חוות דעת בעניין הטלת חובת מסכות

בפנייתך ביקשת לקבל את חוות הדעת והמסמכים שהונחו לפני מנכל משרד הבריאות בעניין הטלת חובת עטיית מסכות החל משנת 2020.

לאחר בירור עם הגורמים המקצועיים במשרד להלן תשובתנו –

להלן חלקים מתוך דיוני הצט"מ מהתאריכים 30.3.20, 1.4.20 הדנים בנושא הטלת חובת עטיית המסכות. כמו כן מצורפים –

1. נייר עמדה שהכין פרופ' יהודה כרמלי מנהל המרכז הארצי למניעת זיהומים ועמידות לאנטיביוטיקה
2. מצגת שהוכנה ע"י קבוצת מומחים אינטגרטיבית המוזכרת בדיוני הצט"מ ובנייר העמדה. יובהר שבמצגת המצורפת בוצעה השחרה של משפט אחד וכן הוסרו מספר שקופיות אשר עוסקות בנושא רכש מסכות אשר לא התבקש במסגרת בקשת המידע ומכילות מידע מסחרי בהתאם לסעיף 9(ב)(4) לחוק חופש המידע.

מתוך סיכום דיון הצט"מ מיום 30.3.20 –

5. מסכות לכולם:

5.1. הוצגה מצגת לדיון על ידי קבוצת פעילים: פרופ' רונית קלדרון, פרופ' דורון גזית, מרים בוכבזה, שראל כהן, ד"ר עמית בן קיש, דניאל לב ורן אחיטוב. המצגת מציגה רעיון לפיו כל הציבור בישראל יעטה מסכות ביציאה למרחב הציבורי. המצגת מתארת ניסיון של מספר ארצות בהם נקטו בגישה זו, לטענתם מהלך שהביא ליישור עקומת ההדבקה. מלווה בסימוכין.

5.2. מצד אחד, הובעה העמדה לפיה בחבישת המסכות יש העברת מסר חינוכי כחלק משמירה על היגיינה וריחוק חברתי ויכול להקטין סיכון בריכוזי קהל כמו סופרמרקטים. יש בכך גם השפעה פסיכולוגית מאידך, בהעדר בסיס מקצועי או עובדתי הצט"מ יתקשה לצאת עם המלצה להסתובב עם מסכות. אין הוכחה מדעית מבוססת שהמסכה הורידה תחלואה.

5.3. המחקרים בנושא הם ברמה ירודה והסוגיה יוצרת אי נוחות מאחר ואין בסיס מדעי חזק למדיניות החדשה. נראה לכאורה שמסיכה נותנת מיגון אולם המספרים הם ממוצעים ואינם מהווים הוכחה מדעית ליעילות. לכן, גם אם ההיגיון אומר שיש בזה סוג של הגנה חשוב לקבוע סטנדרטים.

- 5.4. הובע החשש שבמידה והציבור ישתמש במסכות באופן אוניברסלי כתוצאה מהמלצת הצט"מ עלול להיווצר עודף ביטחון לציבור במסכות וכתוצאה מכך ירידה בהיענות לשמירה על ריחוק חברתי דבר .
- 5.5. טענה שעלתה במצגת שניתן להשתמש במסכות בד מאולתרות דורשת בדיקה מעמיקה מאחר וקיים חשש שהבד סופג לחות רבה דבר שמוריד את יעילותו כמסנן.
- 5.6. במידה ויוחלט לנקוט בגישה כזו בישראל, אסור שייווצר מחסור לצוותים רפואיים ולבאי בתי החולים והמרפאות בקהילה, שם הסיכון לחשיפה בשבועות הקרובים גדול יותר. יש לנהל את המסכות כמשאב לאומי והמלצת הצט"מ היא להבטיח מיגון לחולים ולמטפלים במערכת הבריאות. המסכות הסטנדרטיות חייבות להיות שמורות לסגלים רפואיים ולעובדים ברמת חשיפה גבוהה עם אוכלוסייה בסיכון גבוה .
- 5.7. **קיים ספק לגבי היעילות של שימוש במסכה לצורך מניעת הדבקה** וככל הנראה מדובר בהגנה סביבתית של אחד על השני גם פתרונות מאולתרים, כפי שתוארו במצגת – חולצת טי, בדים, יכולים אולי לשפר את סביבת ההדבקה במרחב הציבורי.
- 5.8. אחת ההצעות שהועלתה היא לבחון את השימוש במסכות לכל הציבור כאמצעי לצאת או להפחית מהצורך בסגר מחמיר.
- 5.9. מוסכם כי ככל שיומלץ על כך, המסכה צריכה להיות חלק בלתי נפרד ממספר פעולות:
- 5.9.1. מתן הסבר מדוע התקבלה ההמלצה **ושהציבור יהיה מודע שאין הוכחה שזה מונע הדבקה.**
- 5.9.2. הקפדה על היגיינה, הסברה מעמיקה ואינטנסיבית ושינוי תפיסתי בהיבט זה.
- 5.9.3. הקפדה יתרה על ריחוק חברתי (2 מטר ויותר)
- 5.10. סוכם כי חברי הצט"מ יעמיקו בתכני המצגת ובסימוכין שהוצגו והנושא יועלה שוב בדיון הבא. בשלב זה אין המלצות אופרטיביות.

מתוך סיכום דיון הצט"מ מיום 1.4.20 -

6. מסיכות

- 6.1. פרופ' יהודה כרמלי הציג הנחיות לאוכלוסייה הכללית:
- 6.1.1. עובדים במרחב הציבורי שבאים במגע עם אנשים ליותר מ- 15 דק במרחק של 2 מטר יחבשו מסיכה.
- 6.1.2. ניתן להכין מסיכה מאולתרת.
- 6.1.3. במסמך מומלצות מסיכות בד רב פעמיות.
- 6.1.4. מסיכות N95 לא מיועדות לאוכלוסייה הכללית אלא לצוותים רפואיים.
- 6.1.5. יש לעשות שימוש במקום עם ריכוז אוכלוסייה.
- 6.1.6. לגבי הציבור הכללי עדיין קיימת עמדה שזה לא מבוסס. מצד שני סבור באופן אישי שזה הגיוני והציבור מצביע ברגליים.

6.1.7. חשוב שיוסבר כי מסיכה כירורגית נותנת הגנה די טובה כאשר 2 אנשים קרובים חובשים אותה. אין מניעה להכין באופן עצמאי מסיכה וניתן לכבס אותה. צריך להסביר לציבור שרק ביחד עם האמצעים האחרים תתכן לכך יעילות.

6.1.8. אנשים עם מחלות לב וריאה צריכים להתיעץ עם רופא המשפחה כדי שלא יפתח קשיי נשימה.

6.1.9. **** – סבור כי שינוי המדיניות עלול מבחינת בלבול את הציבור ויש צורך להחליט ושהתפיסה תהיה ברורה לציבור.

6.1.10. **** – חשוב לוודא שחבישת מסיכות לא תגרום לנזק והנזק עלול להיות גדול מהתועלת. יש חשיבות גם להיבט הפסיכולוגי שנותן לאנשים תחושת ביטחון מוטעית

6.1.11. יש הסכמה לגבי החשיבות של יצירת מסיכות לצוותים רפואיים. יש להפריד מסיכות שמיועדות לציבור שניתן לכבס וזה צריך להיות כחלק מהחזרה לשיגרת חיים.

6.1.12. כיוון שמשרד הבריאות ימליץ על כך בימים הקרובים מוסכם כי יש לכתוב המלצה של הנחיות לציבור.

6.1.13. לציין בהמלצות כי מסיכות N95 עם שסתומי פליטה אינן טובות ואסורות בשימוש. חשוב לתקשר עניין זה בהסברה .

6.1.14. להדגיש שזה נדרש במקום עם ריכוזי קהל כי אחרת יהיה קשה וייצור בעיית היענות.

6.1.15. **** – בסין לא הוכח שזה יעיל. מתקשה לראות שהדבר הזה קורה בצה"ל בטח אם לא מדובר במסיכות סטנדרטיות.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

בכבוד רב,

שולמית בלנק, עו"ד
ממונה על העמדת המידע לציבור